

A MAGYAR TENISZ SZÖVETSÉG KÖZÉPTÁVÚ SZAKMAI KONCEPCIÓJA

**Készítette: MTSZ Szakmai Ad-hoc bizottság
Budapest, 2004.szeptember**

**Átszerkesztette: MTSZ Szakmai Bizottság
Budapest, 2005.március.**

- 1. A Magyar Tenisz Szövetség szerepe és feladata.**
- 2. A Magyar Tenisz Szövetség szakmai irányítása.**
- 3. Utánpótlás nevelés – a mini tenisztől a nemzetközi szintig, a válogatott keretek működtetése.**
- 4. A magyar tenisz szervezeti felépítése.**
- 5. Versenyrendszer.**
- 6. Szakmai munka, edzőképzés, továbbképzés , edzői licenc, EOR.**
- 7. A tenisz szakágainak integrálása a Magyar Tenisz Szövetségbe.**

Bevezetés

A Szakmai ad-hoc bizottság illetve az MTSZ új Szakmai bizottsága áttekintette a Magyar Tenisz jelenlegi helyzetét, és megfogalmazta azokat általános középtávú szakmai irányelveket, amelyek a sportág elengedhetetlenül szükséges fejlesztéséhez szükségesek. Ezen irányelveket az alábbiakban fogjuk kibontani. Az alábbi irányelvek alapján rövidtávú operatív terveket kell készíteni a következő Szakmai Bizottságnak és a mindenkori Elnökség, teremtsen meg a megvalósíthatóság anyagi, tárgyi és személyi feltételeit.

I. A Magyar Tenisz Szövetség szerepe és feladata

A jelenlegi Alapszabály a Magyar Tenisz Szövetség feladatát és szerepét a teniszben alapvetően és jól meghatározza - átfogja, ennek maradéktalan megvalósítása a jövőben a mindenkori Elnökség alapvető kötelessége.

II. A Magyar Tenisz Szövetség szakmai irányítása

A tehetséges utánpótláskorú fiataljaink és felnőtt játékosaink nemzetközi sikereinek biztosításához jól kiépített szervezeti és megalapozott szakmai háttér szükséges.

A szakmai irányításban ezért fontos a célok, a feladatok pontos meghatározása és ennek megfelelő szervezeti felépítés kialakítása.

- A Magyar Tenisz Szövetséget Szakmailag a Szakmai bizottság vezeti.
- A Szakmai Bizottság 7 főből áll (Elnök és 6 tag)
- A Szakmai bizottság Elnöke a Bizottság határozatainak végrehajtását koordinálja és ellenőrzi, egyúttal ellátja a szakmai igazgató feladatait.
- A Szakmai Bizottság Elnöke irányítja és felügyeli a Magyar Tenisz Szövetség szakmai stábjának munkáját, és – ha kialakul a Régió Központok és a Nemzeti Teniszcentrum edzőinek tevékenységét. Ebben a szervezeti felépítésben a Szakmai Bizottság az Elnök által irányítja és ellenőrzi a szövetség szakmai munkáját.
- A színvonalas szakmai munka a klubokban, a válogatott keretekben, a jól felépített utazások és ezek szerződéseikben meghatározott rendszere biztosíthatja a fejlődést. A rendszer mindhárom eleme létfontosságú! A Szakmai Bizottságnak ezeket jól körülhatároltan ki kell dolgozni.
- A szakmai stáb feladatait, tevékenységét jól körülhatároltan kell meghatározni.

III. Utánpótlás nevelés

III.1. Alapprogram

III.1.1. Mini tenisz, iskolai tenisz

Jelenleg és a jövőben a tenisz sportág egyik *sarkalatos kérdése* a sportág bázisának kiszélesítése és minél szélesebb körű kiterjesztése. Az utánpótlás nevelési program alap pillérét a mini tenisz illetve iskolai tenisz program kell, hogy adja szorosan össze kapcsolódva az egyesületekben, szakosztályokban folyó szakmai munkával.

A sportág számára fontos, hogy a választható sportolási lehetőségek közül minél több gyerek a teniszt válassza. Ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket (anyagi , személyi, tárgyi), amelyek a teniszt vonzóvá teszik a gyerekek számára.

Ennek alapját jelenti a már működő iskolai teniszprogram, amely 2003 óta a Sport XXI programba is beépült a tenisz sportágon keresztül. 2005.márciusi adatok alapján jelenleg 81 általános iskolában 2832 gyerek ismerkedik a tenisz alapjaival.

A program további fejlesztésének lépései:

- A programban résztvevő iskolák pontos regisztrációja, munkájuk értékelése és minősítése.
- Az iskolák kiválasztása támogatása az MTSZ szakmai kritériumai , követelményei alapján történjen.
- A program szervezeti felépítésének, szakmai koordinálásának, áttekinthetőségének, ellenőrzésének folyamatos fejlesztése a tapasztalatok alapján.
- A tehetség kiválasztás, a tehetséggondozás rendszerének kiépítése, fejlesztése.
- Mini tenisz csak az első évben, utána kiválasztás és egyesületi munka.
- Mini tenisz versenyrendszer országos felépítése és beintegrálása az MTSZ versenyrendszerébe.
- Iskolák-klubok között minél szorosabb együttműködés megteremtése-szakmai iránymutatás a klubok részéről.
- Szakmai program készítése az iskolai és egyesületi tanfolyamok részére.
- Népszerűsítő programok – média illetve szponzori kapcsolatok kiépítése, szélesítése.

III.1.2.. Egyesületi munka

Az eredményes egyesületi munka alapját a megfelelő tehetség kiválasztás és gondozás képezi.

A klubokban folyó magas színvonalú szakmai munka, megfelelő szervezeti felépítés és a magas szintű infrastruktúra teszi vonzóvá a fiatalok és felnőttek számára az egyesületekben való sportolást, teniszezést.

A nevelő tevékenység alapját a klubokban, szakosztályokban folyó színvonalas munka alkotja.

A játékosok elsősorban a klubokban készülnek a versenyzővé válásra. A klubokban dolgozó edzők tanítják meg a játékosokat a teniszjátékra.

Ennek lényeges tartalmi elemeit, irányelveit fontos rendszerbe foglalni, egységesíteni úgy, hogy az egyéni lehetőségek, sajátosságok is érvényesülhessenek.

Az egyesületi munka hatékonyságának ösztönzési lehetőségei:

- A tenisz bázisának szélesítéséhez szükséges az egyesületi tenisziskolák, tenisz tanfolyamok számának, az oktatás színvonalának növelése.
- MTSZ szakmai, módszertani segítség és lehetőségek függvényében anyagi támogatási lehetőségek kidolgozása a klubok tanfolyamai, tenisziskolái számára.
- Egységes tenisziskolai program kidolgozása, mérhető részekkel, támogatási rendszer kritériumait kialakítani, fejleszteni.
- A klubokat ösztönözni, hogy az utánpótlás képzésben, a versenyzők képzésében csak megfelelően kvalifikált edzőt alkalmazzon, szerződtessen.
- Ne csak a mennyiség, hanem a minőség is legyen fontos az utánpótlás képzésében.
- Tenisz –kondíció - mentális képzés egysége.
- Média kapcsolatok erősítése, szélesítése.

Az egyesületek és az MTSZ viszonya, a klubok támogatási rendszere.

A Magyar Tenisz Szövetség munkája a klubok munkájára épül. Ezért szükség van a jelenleginél sokkal rendszeresebb, mélyebb és átfogóbb emberi és szakmai kapcsolattartásra mind a játékosokkal, mind az edzőkkel.

Ki kell dolgozni és be kell vezetni a Klubok minősítésének rendszerét a minőségi garancia biztosítása céljából. A klubok támogatási rendszerében csak olyan klub vehessen részt, amely megállapodást köt az MTSZ-el, a klub mindenkor válogatott játékosainak megfelelő időben való kijelölése esetén, a válogatott eseményen való részvételre.

A klubok támogatási rendszerében objektív, súlyozott táblázatot kell készíteni.

- Iskolai tenisz támogatása, tehetséges gyerekek átvétele a klubba.
- Szakemberek száma, minősítése.
- Hazai és nemzetközi versenyek rendezése(felnőtt, utánpótlás, fedett, szabadtéri).
- Klubtagok létszáma.
- Minőségi játékosok létszáma, eredményei.
- Ranglista.
- Utánpótlás válogatott kerettagok száma.
- Csapateredmények.
- Kiemelkedő nemzetközi eredményesség illetve versenyrendezés.

Kizáró okok:

- Nem köt megállapodást az MTSZ-el.
- A klub nem rendelkezik licenccel.
- Nincs a korosztályos ranglistán 1-15 közötti játékosa.
- A klub válogatott versenyzői megszegik az MTSZ-el kötött megállapodásukat.
- A klub végzettséggel nem rendelkező edzőt alkalmaz, vagy hozzájárul ahhoz, hogy ilyen személyek a klubban versenyzőkkel foglalkozzanak.

III.2. Középprogram

III.2.1. Régió központok kialakítása

A régióközpontok létrehozásának alapvető feltétele, hogy a közigazgatásban is létrejöjjenek a régiók, hiszen a közigazgatás jelenleg megyénként működik. Az infrastruktúra és a költségvetés is ezen az alapon van felépítve. Amíg a közigazgatási váltás nem történik meg, addig csak „egy klubra épülő régiós központot” lehet kialakítani, melynek vannak buktatói.

A kialakítandó régió központok fontos szerepet kapnának a fiatal játékosok szakmai képzésében, a tehetségek kiválasztásában, gondozásában, a klubmunka segítésében illetve a kiemelkedő képességű játékosok MTSZ központ felé orientálásában.

A régió központoknak komoly kritérium rendszernek kell megfelelnie. Ezért ki kell dolgozni a kialakítás és a működtetés feltételeit, melyet meg kell hirdetni a tagszerveztek részére.

Szemponatok a kiválasztáshoz:

- Tárgyi feltételek: szabadtéri és fedett pályák száma, talaja, minősége.
- Infrastruktúra: kondicionálási lehetőségek, egyéb edzésmunkát segítő lehetőségek, klubhelyiség, büfé...
- Személyi feltételek: megfelelően kvalifikált edző(k), kondíció edző, masszőr, orvos ...
- Játékosok kiválasztási kritériumainak meghatározása.
- Edzési célok, feladatok meghatározása.
- Edzésmunka tartalmának, mennyiségének, jellegének meghatározása. Követelményrendszer.
- Klub-régió-MTSZ együttműködésének meghatározása.
- Költségvetési terv meghatározása.
- Pénzügyi, szakmai ellenőrzés kidolgozása.

III.3. Nemzeti Tenisz Centrum

A Magyar Tenisz Szövetség nemzetközi szintre törekvő játékosainak képzése ideálisan körülmények között a kialakítandó Nemzeti Tenisz Centrumban mehetne végbe. Távlati célként ki kell tűzni a centrum megvalósításának lehetőségét. A jelenlegi társadalmi, pénzügyi környezetet figyelembe véve megállapítható, hogy ennek a beruházásnak csak nagymértékű állami támogatás esetén van realitása.

Az állami szervek támogatásának megnyeréséért a mindenkori elnöknek, elnökségnek minden lehetőséget meg kell ragadnia. A sikeres megvalósításhoz szükséges, hogy a reális és szükséges tervek készüljenek mind a beruházás, mind a működtetés vonatkozásában!

Megvalósítási lehetőségek:

- Megvalósítás állami beruházás keretében.
- Megvalósítás állami és magán tőke bevonásával.
- Együttműködés kialakítása jelenleg már működő centrummal.

III.5. Válogatott keretek működtetése, menedzselése

Egy ország legjobbjai közé kerülni, kiválasztottnak lenni a játékosnak számára rangot kell jelentsen ! A válogatott keretek kialakításánál, működtetésénél ez az egyik legfontosabb alapelv !

Kiemelt feladat a jövőben a válogatottság tekintélyének , rangjának a helyreállítása!

A felsorolt alapelvek megvalósításáért az alábbiak megvalósítása fontos a válogatott kereteknél:

- Szakmai program, követelményrendszer felállítása.
- A válogatottság feltételeinek konkrét meghatározása és meghirdetése. A válogatási elvek megállapítása és annak betartása, betartatása. A válogatott játékosok MTSZ felé történő kötelezettségeinek és jogainak meghatározása.
- Az MTSZ és a válogatott játékosok közötti szerződés megkötése.
- Megfelelő szervezetségű és színvonalú szakmai munka biztosítása a válogatott keretekben.
- A klubokban folyó és a válogatott keretekben folyó szakmai munka összehangolása.
- Jó együttműködés kialakítása a klub és a válogatott keretek edzői között.
- Utánpótlás menedzselési program kidolgozása és végrehajtása. (3.sz.melléklet)
- Játékost támogatási program kialakítása, kritériumrendszer felállítása.
- A felnőtt válogatott keretek munkájának koordinálása, segítése.
- FED és Davis kupa csapatok szakmai munkájának segítése.

IV. Az MTSZ szakmai munkájához szükséges szervezeti felépítés, intézményrendszer

Nemzeti Tenisz Centrum

Régió Központok

(első lépésben 5 régió központ, később minden közigazgatásilag önálló régióban 1 központ)

Észak-Nyugat

Dél-nyugat

Közép

Dél-Kelet

Észak-Kelet

Megyei Szövetségek

Klubok

Iskolák

V. Versenyrendszer

V.1. Nemzeti versenyrendszer

A versenyrendszer akkor hatékony ha segíti a játékosok szakmai fejlődését!

Célszerű olyan változtatásokat bevezetni, amelyek javítják a versenyek rendezési színvonalát, elősegítik a játékosok minél többszöri találkozását egymással, elősegítik, hogy az MTSZ maradéktalanul szabályai érvényesüljenek.

A nemzeti versenyrendszer összeállításának szempontjai:

- Igazodjon a nemzetközi versenyrendszerhez (fedett-szabadtér, salak-gyors pálya).
- Legyen összhangban a felkészülési programmal.
- A versenyek mennyisége, színvonala, területi eloszlása segítse a játékosok versenyzési lehetőségeit.
- A rendezés színvonala feleljen meg az MTSZ által kiírt feltételeknek.
- Segítse a játékosok szakmai fejlődését! (kiválasztó- régiós-körversenyek).
- Több hazai és hazai rendezésű nemzetközi női verseny rendezését kell ösztönözni.
- Legyen 12 éven aluli hazai nemzetközi verseny.
- Meg kell szervezni a versenyek lebonyolításának ellenőrzését.

V.2. Nemzetközi versenyek rendezése

Egy adott ország teniszsportjának fejlődésében jelentős szerepe van a különböző korosztályok számára történő nemzetközi versenyek rendezésének (ATP, WTA, ITF, TE).

Magyarországon a jelenleg a férfi mezőny részére (ATP, Challenger, Future) illetve a korosztályos 14,16.18 éves versenyzők részére megfelelő számú nemzetközi versenyzési lehetőség van az ország lehetőségeihez mérten. A jövőben a női illetve a 12 éven aluli nemzetközi versenyek kialakításának illetve bővítésének lehetőségeit kell segíteni.

Növelni kell az MTSZ rendezésű versenyek számát illetve olyan együttműködést kell kialakítani a versenyrendezőkkel, hogy a szabad kártyákat a tehetséges magyar játékosok kapják meg!

VI. Szakmai munka, edzők helyzete, edzőképzés, továbbképzés

A szakember képzésben és továbbképzésben együtt kell működni a szakmai végzettséget adó intézményekkel. A sportágban el kell fogadtatni és be kell vezetni, hogy csak megfelelő szakmai végzettségű edzők foglalkozzanak a versenyzőkkel.

A szakmai munka színvonalának emelése érdekében végrehajtandó feladatok:

- Az MTSZ tagszervezeteinél dolgozó edzők regisztrációja.
- A különböző edzőképzőkben végzett edzők regisztrációja.
- Az MTSZ Szakmai bizottságának ellenőrzése az edzők képzésében.
- Edzők minősítési rendszerének kidolgozása és bevezetése. (Az MTSZ tagszervezetei csak megfelelően kvalifikált szakembereket alkalmazzanak).
- A továbbképzés rendszerének kidolgozása együttműködve az edzőképző szervezetekkel illetve a TME-vel.
- Egységes Oktatási Rendszer irányelveinek kidolgozása és bevezetése a képzésben.
- Kapcsolatok nemzetközi képző és továbbképző szervezetekkel.
- Szakmai konferenciák, bemutatók szervezése lebonyolítása.
- Edzői munka ösztönzési rendszerének kialakítása és feltételeinek megteremtése.

VII. Kerekesszékes, Szenior és Szabadidő tenisz integrálása az MTSZ-be

A felsorolt három terület, létező működő szervezetek, melyek szakmailag és gazdaságilag az MTSZ-től függetlenül léteznek és folytatják tevékenységüket.

Az MTSZ-nél szemlélet-váltásra van szükség annak érdekében, hogy átérezzük a három szervezet beintegrálódásának fontosságát.

Tudjuk és természetes, hogy a világon mindenhol a legfontosabb az aktív felnőtt amatőr és profi versenysportban nyújtott teljesítmények és eredmények, mert ez a leglátványosabb, legizgalmasabb, legérdekesebb és ezért a legeladhatóbb. Azonban látni kell azt is, hogy abban a világban, amelyhez Magyarország tartozni szeretne mennyivel nagyobb publicitást és elismerést kap az említett három terület.

A tenisztársadalom nagy és úgy teljes, ha nem csak az utánpótlás és az aktív felnőtt versenysportot vállalja fel. Ne csak addig legyen fontos és érdekes az MTSZ számára egy sportoló, ameddig fiatal és futószalagon szállítja az eredményeket. Igenis foglalkozni kell az aktív versenysportot befejezőkkel, továbbá azokkal, akik valamilyen szerencsétlenség következtében vagy veleszületett mozgáskorlátozottak, valamint azokkal is, akiknek valamilyen okból nem adatott meg, hogy időben elkezdjék szeretett sportágunkat és fiatal korukban nem válhattak aktív versenyzőkké.

A fent leírtak alapján a Szakmai Bizottság úgy határozott, hogy a jövőben a az MTSZ fogja át a tenisz társadalom egészét. Egyeztetni és ki kell dolgozni azokat a tárgyi - szakmai képviseleti feltételeket, melyek meglétével már vonzó lesz az MTSZ alá tartozni.

A Szövetség hozzon létre egy Bizottságot, amelybe hívja be mindhárom szervezet képviselőit, vezetőit, szervezőit, szakértőit, és dolgozzák ki az integrálódás feltételeit és menetét.

A Bizottság kapjon egy fővel képviseleti jogot az elnökségben.

1.sz. Melléklet

a.) A magyar tenisz helyzete

Tudomásul kell venni, hogy a rendszerváltás előtt kialakult egyesületi rendszer lényegében megszűnt, és ami a helyén „kialakult” az nem felel meg sem a Nyugat-európai, sem a tengerentúli modellnek. A létesítmények zöme magán kézbe került, ahol ugyan általában –nem kevés pénzért- biztosítják a nevelő,- ill. sportszakmai munkát, de rendkívül korlátozott időben és pályamennyiségben. Ez a probléma főleg a fedett időszakban rendkívül súlyos. A tulajdonosoknak elsősorban a profit számít –ami természetesen érthető, de szakmai oldalról semmiképp nem megnyugtató. Tetézi a gondokat, hogy gyakran –főleg anyagi okok miatt- nem megfelelő képesítéssel és gyakorlattal (sokszor ezen feltételekkel egyáltalán nem is-) rendelkező, nem elhivatott edzőket alkalmaznak. Ezzel teljesen azonosak a problémák a még meglévő egyesületi szakosztályokban is, hiszen a pályának elsősorban bevételt kell hozni, és a szakmai munka csak másodlagos szerepet játszik. Az a régebbi felállás, ahol a tenisztanfolyamoktól az élvonalbeli játékosokig egy-egy szakosztály keretében működött a sportszakmai munka, egyszerűen megszűnt, sehol nem képesek átfogni a teljes spektrumot, és tényként kell leszögezni, hogy a jövőben nem is várható ennek helyreállítása.

Ugyanakkor a másik rendszer, az általában „Tenisz Akadémia” elnevezéssel működő, szakmailag felépített oktatási forma nálunk egyszerűen nem létezik.

Történtek kísérletek az elmúlt években arra, hogy (főleg az utánpótlás élvonalbeli játékosaiból álló) csoportosulásokat hívjanak életre, bevonva szponzori támogatásokat is, és ezzel anyagilag is megalapozottan jó szakmai munkát végezzenek, de ezek a kísérletek csak rövid időre hoztak eredményt, és egy-egy kivétellel hamar szétestek. Részben, mert túl drágák voltak-lettek, és részben, mert nem sikerült homogén (együtt versenyeztethető) kereteket összehozni ezekben a csapatokban mivel kis létszámúak voltak. Így összegezhető az a megállapítás, hogy a tenisz alapját képezni hivatott egyesületi munka nem felel meg az elvárásoknak, sem a szükséges létszámok, sem a szakmai munka minősége vagy egymásra épülése terén.

Nem kívánjuk vissza a korábbi, a versenyzők kiszolgáltatottságát előidéző átigazolási rendszert, de az tény, hogy a jelenlegi szabályozás sem segíti elő az egyesületek, szakosztályok, klubok a továbbiakban „**Klubok**” szakmai érdekeltiségét.

Az utánpótlás válogatott keretekben lévő játékosok zöme 1-2 évenként átigazol, lehetetlenné téve ezzel a folyamatos felkészítést, az edzőhöz illetve a klubokhoz való bármilyen kötődést, ami természetesen visszaüt a másik oldalon: a klubok és esetleges szponzoraik sem igazán kötődnek a versenyzőkhöz, az edzők zöme is csak átmenetinek tekinti munkáját: nem nehéz belátni, hogy az igazán jó eredmények elérését ez a helyzet nem segíti.

Komoly gondot okozott az elmúlt évtizedben a gyermek létszámok folyamatos és drasztikus csökkenése. Ennek oka vitatott, de hiba lenne csak a demográfiai hullámra, vagy a szülők anyagi helyzetének romlására leszűkíteni az okok keresését. A megoldást a szakma már régen az iskolai tenisz rendszerbe állításában látta.

b.) Az iskolai tenisz helyzete

Miután a rendszerváltáskor megszűntek az addig működő ún. hagyományos egyesületek, melyek több szakosztállyal, állami támogatással működtek, megszűntek az addigi hagyományos – nagy létszámú, kedvezményes – tenisziskolák. A jelenleg működő egyesületek, teniszkлубok által szervezett tanfolyamok részben önköltségesek, a gyerekeknek a felszerelése sem olcsó, így sajnos nem minden esetben a legtehetségesebbek jutnak el a sportághoz. Emiatt rendkívül fontos az iskolatenisz szélesítése.

Több éves vita után az MTSZ végre 2000-ben lépett ebben a kérdésben, és miután a sportágfejlesztési támogatásból 2002-2003-ban erre a feladatra sikerült az addigi ITF segítségen felül, külön elkülönített keretet is biztosítani, jelentős előrehaladást ért el. Taróczy Balázs volt szakmai igazgató 2003. 10. 13-án kelt beszámolója szerint kb. 3800 fő elsős ill. második diák tenisz alapképzése folyik a testnevelési órákon, mintegy 100 iskolában, országszerte. Ez azért rendkívül fontos, mert így van némi esély arra, hogy ebből a hatalmas létszámból bizonyos százalék a további években is megmarad. Ha sikerülne csak a gyerekek 10-20 %-ából teniszezőt nevelni, az már óriási siker lenne, annak ellenére, hogy az iskolai képzés színvonala sok kívánni valót hagy maga után. Az igazi probléma annak megoldása, hogy az alapokkal ismerkedő fiatalok miként vonhatók be a klubokba. Ezt már az MTSZ szakmai stábjá is jól látta, és 2002/2003-as tanévtől csak olyan iskolák jelentkezését fogadta el, akik valamilyen klub kapcsolattal rendelkeztek. A baj az, hogy nem látjuk a klubokba történő átmenet tényleges eredményét, holott 3-4 év iskolai tenisz után a további fejlődést kizártnak tartjuk.

c.) A versenyzők, játékosok helyzete

A kezdők (szüleik) azonnal szembesülnek az anyagi kérdésekkel: a magánedző ezen a szinten rendkívül költséges, kezdők csoportos oktatása viszont alig-alig folyik, és ha igen, akkor sem a szakmai munka, a tehetségek kiválasztása a lényeg, hanem a gyors haszonszerzési lehetőség. Ezen a ponton már sok fiatal kilép a rendszerből.

A már versenyző utánpótlás vonatkozásában egy fokkal jobb a helyzet, legalább is annyiban, hogy a szülő itt már jobban látja, mit is kap a pénzéért. Az persze nem biztos, hogy sok pénzért sok és jó szakmai munkát, de hát ez minden piacon így van, és szemellenzősek lennénk, ha nem látnánk be, hogy ez is egy piac, ahol lényegében a játékos a vevő, és az edző illetve a klub az eladó. A vevőt pedig gyakran becsapják: csak az a kérdés, a szakmailag járatlan szülő ezt még időben átlátja-e, vagy sem. Ha igen, továbblép máshova – már ha van hová? Mert ugye vidéken, ahol egy-egy helységben csak egy-egy klub működik, ez szinte lehetetlen.

Sorozatban tapasztaltuk az elmúlt években, hogy a versenyzők Budapestre áramlanak – ez mindig is így volt. A korábbi évtizedekben, amikor még állami (nagyvállalati) támogatással tartották fenn az úgynevezett nagyegyesületeket, ott komoly munka folyt, tehát ennek volt is bizonyos realitása. Mára azonban a finanszírozás megváltozott, a vidéki városokban sokkal könnyebb az elengedhetetlen támogatást megszerezni. A feláramlás viszont ma is erőteljes tendenciaként jelenik meg. Ennek nem lehet más oka, mint az, hogy a szakmai munka (pár centrumot leszámítva) elmarad az elvárt színvonalától, és főleg 15 éves kor után a vidéki klubok zömében már a partnerkérdés is teljességgel megoldatlan.

Az utánpótlás élvonala tehát egyrészt sok esetben nem kap megfelelő edzőmunkára lehetőséget, másrészt teljesen a szülők anyagi helyzete dönti el, hogy kap-e elégséges menedzselést. Ez pedig nem csak azért súlyos gond, mert a szülő pénztárcája általában a célok elérése előtt kimerül, hanem miután nem szakember, az esetek zömében nem tudja sikeresen megoldani ezt a feladatot.

A Bizottság úgy látja, hogy legalább bizonyos edzők képesek magas színvonalon megtanítani teniszezni, (természetesen korlátozott, a szükségesnél alacsonyabb számban) játékosokat, de a hazai menedzselés (és ez alatt nem csupán a finanszírozást kell érteni) messze nem képes funkcióját betölteni.

A felnőtt korú élvonalbeli játékosok helyzete a legrosszabb. Ők már általában nem számíthatnak szülői támogatásra, 18 éves koruk után sem a klubok, sem az MTSZ nem áldoz rájuk, így sokan megélhetési gondokkal küzdenek, és jobb híján meglévő tenisztudásukból akarnak megélni. Történt ugyan kezdeményezés Taróczy Balázs részéről a probléma megoldására: a csapatbajnoki rendszer átszervezésére (téli időszakra) a magasabb pénzdíjas versenyek bevezetésére (kereset biztosítása részükre) vagy a hazai versenyrendszer olyan felépítésére, ami lehetővé teszi számukra a külföldi csapatokban való szereplést, de mindez nem hozott érzékelhető eredményt. A baj, ami ezzel a helyzettel jár kettős: egyrészt nincs az utánpótlás versenyzők előtt egy tömör, magas tudásszintű mezőny, amivel meg kellene harcolnia, és ezzel fejlődése biztosított lenne, másrészt, amikor ezek a játékosok „edzősödnek” képzettség és gyakorlat nélkül inkább kárt okoznak az utánpótlás fejlődésének.

d.) A szakmai munka helyzete – a klubokban ill. a válogatott kereteknél

A magyar teniszéletben soha nem volt egységes szakmai rendszer, minden klub, vagy akár edző -legyen az klubnál, vagy a válogatottnál- a saját elképzelése szerint dolgozott. Ez a koncepció alapjaiban volt hibás, mert lehetetlenné tette a zökkenőmentes átmeneteket. Nem a sokszínűséget erősítette, hanem az átgondolatlanságot. A különböző képzési módok nem épültek egymásra, sokszor átfedéseket, máskor hiányosságokat eredményeztek. Csak példaként említhetjük: az edzők egyénileg másként oktatták a technikát, mások voltak a technikai-taktikai képzés arányai, nem volt egységes szemlélet a versenyeztetés tekintetében, megint mások voltak a tenisz,- és az erőnléti edzések viszonya, stb. Mindez azt eredményezte, hogy mára teljes a káosz a fejekben az egyes korosztályok edzési folyamatát illetően, az edzés és a versenyeztetés helyes arányait a legtöbben nem is ismerik. Amiben látszik bizonyos fokú javulás az a kondicionáló munka fontosságának elismerése, bár abban viszont sokszor átesünk a ló másik oldalára: több klubban alkalmaznak külön erőnléti edzőt, és olyakor úgy tűnik, szinte már csak az a munka a fontos, és közben elfelejtjük az alapszabályt: teniszezni csak a tenispályán lehet megtanulni. Ez azt jelenti, hogy sok esetben a tenisz helyett végzik az erőnléti munkát.

A téma fontosságára való tekintettel a Bizottság külön dokumentumban adja ki az egységes edzésrendszer felépítését, tartalmi elemeit, korosztályok szerinti bontásban. Az abban elfogadott elvek és módszerek betartása a válogatott keretekben, a továbbiakban alapkövetelmény.

e.) Az MTSZ szakmai szervezete, és annak működése

Jelenleg a szakmai munkát a szakmai alelnök lenne hivatva ellenőrizni, de az SZMSZ nem ad számára ehhez megfelelő felhatalmazást. Lényegében arra sincs jogköre, hogy ellenőrizze a szakmai munkát. A teljes jog,- és hatáskör a szakmai igazgató kezében összpontosul. A problémát 8 éve az okozza, hogy annak a személynek, aki ezt a beosztást betölti soha nem volt főnöke: az Elnökség felé történő beszámolók nem helyettesíthetik a folyamatos normakontrollt, főleg akkor nem, ha írásos és kihirdetett szakmai koncepció hiányában a szakmai vezetés a kézi vezérlés enyhén szólva kétes módszerét alkalmazta. Ez a metodika a napi ügyekben hozott egyedi döntések sorozatában valósult meg, és abban, ami szükségszerűen ebből következik: a döntések állandó vitatásából. Ez a helyzet feleslegesen kötötte le a szakmai erőket, és nem a

munkára koncentrált. Lehet, hogy volt célkitűzés, de azt a végrehajtó edzők, klubok nem ismerték, nem volt nyilvános.

Ha olykor készültek is egyes részletkérdésekben szakmai tervek, azok nem voltak kellően megalapozottak. Hiányzott belőle az elemzés, a pénzügyi háttér, gyakran a célok sem voltak ismertek. Sem az Edzőbizottság, sem később a Szakmai Bizottság nem tudott ezekben kellő alaposággal állást foglalni, más edzők, vagy a klubok pedig nem is ismerték azokat. Egyáltalán, az volt a benyomása a Bizottságoknak, hogy a szakmai igazgatók saját jogkörük abszolutizálásának érdekében igyekeznek elkerülni a vitákat, a megbeszéléseket: döntéseket hoztak, és elvárták, hogy azokat minden érintett elfogadja.

Ma már az MTSZ elnöksége is úgy látja, hogy hiba volt ilyen széles körű felhatalmazást adni a szakmai igazgatók részére. A legjobb szakemberek sem tudnak „főnök” nélkül hatékonyan dolgozni, kontroll hiányában pedig egy idő után szükségszerűen hibás döntések születnek, majd bizalmi válság alakul ki. A Bizottság nem kívánja a szakmai igazgató jogkörét sem redukálni, sem átvállalni, de szükségesnek tartja megfelelően szabályozni, továbbá, hogy egy kifejezetten erre a célra létrehozott magas szintű bizottság ezt a tevékenységet folyamatosan ellenőrizze.

A szakmai igazgató alárendeltségében dolgoznak a válogatott keretek edzői, a szövetségi kapitányok, az iskolatennisz koordinátora. Sajnálatos, hogy a Szövetség olyan anyagi helyzetben van, hogy jelenleg 1 főállású, és 2 mellékállású edzőt tud finanszírozni. Ez a helyzet tarthatatlan, ilyen létszám mellett nincsenek meg a személyi feltételek a válogatott keretek működtetéséhez, noha az az MTSZ alaprendeltetésű feladata.

A szakmai stáb ilyen nehéz körülmények között is sokat tett a válogatott keretek illetve általában a magyar tenisz érdekében. Szereztek komoly szponzorokat, megszervezték a Raiffeisen Grand Prix-et, működtetik az iskolatennisz,- a Heraklesz,- és a sportágfejlesztési programot. Ez ugyan nem kevés, de mégsem elégséges. Nem látjuk megfelelőnek a kapcsolattartást a klubokkal, nincsenek igazi programegyeztetések az érintett edzőkkel, de a versenyzőkkel sem, és így a válogatott keretekben illetve a klubokban folyó munka nem volt még köszönő viszonyban sem egymással. A hivatalos versenyeken kívül nincsenek szervezett kiutazások a fontosabb versenyekre, és nem működnek a (téli időszakban) a vidéki keretek.

Nyilvánvaló, hogy ezeknek a feladatoknak az ellátása csak nagyobb létszámmal oldható meg.

Ugyanakkor elvi célkitűzések nincsenek tisztázva. Nincs senki, aki tudná, miért szervezték át az utánpótlás válogatott kereteket a nemek szerinti felosztásról a korosztályok szerintire? Ha pl. volna megfelelő edzői létszám, akkor is ez maradna a keretek felállása? Komolytalannak tűnik, hogy edző ugyan nincs elégséges, az utánpótlás keret 45-50 fővel működött az elmúlt év során. Ki lehet jelteni, hogy nincs ennyi válogatott szintű játékos, meg azt is, hogy ennyi versenyzőnek nem képes 2 edző szakmailag többlet lehetőséget biztosítani. Természetesen ez az anomália is csak azért lehetséges, mert tisztázatlanok a válogatási elvek.

Az elmúlt években rengeteg bizonytalanságot okozott a 18 éves korosztály foglalkoztatása. Erről sem elvi alapon született döntés (hány éves korig kell, -tudjuk- segíteni, támogatni versenyzőinket, hanem) aszerint, hogy a legjobbak éppen ráérték-e? Csak az a baj, hogy azok, akik érintettek voltak, az ezzel kapcsolatos döntéseket soha nem tudták előre, (ez a fentebb már említett egyeztetési hiányosságokra utal!) vagy máskor maguk hozták meg a döntést, edzőjük támogatásával más programot hajtottak végre.

A szakmai vezetés hosszú évek óta arra hivatkozva utasította el az Edző,- illetve a Szakmai Bizottság követelését a koncepció kialakítására, hogy a pénzügyi feltételek állandóan változnak, nincs mire tervezni. Ez természetesen igaz, de az is nyilvánvaló, hogy koncepció nélkül, az elérendő célok meghatározása, és azok megvalósulására irányuló tervezett lépések nélkül semmiféle eredményt nem lehet elérni. A mai pénzügyi és vállalkozói világban támogatást csak világos célok elérése érdekében lehet szerezni, megfelelő projektek útján. A célok meghatározása a szakma,- a financiális háttér biztosítása viszont a Szövetség feladata.

f.) Az edzőképzés helyzete, végzettség és licence

Ma több oktatási intézmény képezhet edzőket Magyarországon. A szélesebb skála sajnálatos módon nem járt együtt a magasabb színvonalú képzéssel. A TE szakedzői karát leszámítva a többi -alacsonyabb, tehát közép,- vagy alapfokú végzettséget adó- tanfolyam szakmai oldalról nem megfelelő. Ez azonban nem ad elégséges okot arra, hogy a végzettséggel rendelkező, gyakran teniszezni is alig tudó személy ne folytathasson edzői gyakorlatot.

Legalább ekkora probléma, hogy a klubokban már általában nincs mód arra, hogy a frissen végzett edző ezen javítson, megfelelő szakmai tapasztalatra tegyen szert, egy már képzettebb edző mellett. Így meglehetősen felemás helyzet alakult ki: nem a tudás lett a legfontosabb követelmény, hanem az olcsóság, és esetleg a tényleges tenisztudás. Aki vissza tudja ütni a labdát, az már jó edző...

Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy a kiöregedő játékosok -a korábban jelzett problémák miatt- nagy számban vállalnak „magánedző”-i feladatkört, és többnyire még azt a fáradságot sem veszik, hogy elvégezzenek egy alapfokú tanfolyamot. Tenisztudásuk révén „elcsábítanak” egy-egy tehetséges fiataalt, kevés munkával, igazi felelősségvállalás nélkül sok pénzt akarnak keresni, aztán, ha nem megy a dolog, egyszerűen odébb állnak. Ezt a tevékenységet a világon mindenhol „kontár”-nak minősítik, és tiltják. Az MTSZ pedig semmit nem tett ez ellen a jelenség ellen, sőt!

Az Edző,- ill. a Szakmai Bizottság hosszú évek óta próbálja a probléma egyik megoldási lehetőségeként bevezetni az „edzői licenc”et, de a kezdeményezés a szakmai igazgató, ill. az Elnökség ellenállásán sorozatosan megbukott. Szeretnénk hangsúlyozni, hogy nem egy új,- vagy másfajta edzőképzésről van szó, hanem a már végzett, és a versenyzők nevelésével foglalkozó edzők meghatározott kritériumok alapján szereshető besorolásról, amit az MTSZ elismer, és szavatol, a későbbiek során pedig a magasabb szinten lévő kluboknak és a válogatottnak javasol, vagy ilyen edzők alkalmazását kötelezően előírja.

g.) A versenyrendszer hatékonysága

A kérdés ilyen esetben mindig az, mennyiben segíti a szakmai fejlődést a versenyek hazai rendszere, mennyire hatékonyan kapcsolódik a nemzetközi versenyekhez. A téma fontosságára való tekintettel a Bizottság külön mellékletben foglalja össze véleményét.

2.sz.Melléklet

ISKOLAI TENISZ PROGRAM ÖSSZEFOGLALÓ

Bemutatózó:

1995-ben az **ITF** és az **ETA** egy új – teniszt népszerűsítő – programot indított a nyugat-Európai országokban azzal a céllal, hogy az új extrém sportok iránti érdeklődés ne fordítsa el a sportolni vágyókat a klasszikus sportágak, mint pl. a **tenisz** felől.

A program célja:

A Magyar Tenisz utánpótlásának és tömegbázisának létszám növelése, a teniszsport népszerűsítése a kisiskolás korú gyermekek között.

Célközönség:

Azok az **általános iskolás korú gyerekek**, akiknek szülei nem akarják, vagy nem engedhetik meg maguknak, hogy gyermekeik teniszedzésre járjanak valamelyik sportklubba ezzel a programmal, megismerhetik a tenisz alapjait és az iskola keretein belül, anyagi ráfordítás nélkül tanulhatják meg a sportág kezdeti lépéseit. A program főként az **alsó tagozatos** általános iskolás gyermekeket célozta meg egészen a 6 éves kortól 10 éves korig.

Iskolák elhelyezkedése régiós felosztás szerint és a helyi koordinátorok a megyei elnökökkel egyeztetve

1. Budapest – Pest Megye:

Budapest: 15 iskola

Pest megye: 5 iskola

Koordinátor: Barsi Árpád (Telki)

2. Közép – Dunántúl:

11 iskola

Koordinátor: Adorjáni Dénes (Székesfehérvár)

3. Nyugat – Dunántúl:

12 iskola

Koordinátor: Horváth Ernő (Sopron)

4. Dél – Dunántúl:

12 iskola

Koordinátor: Koncz Tennis Team- Pécs (Horváth Tamás)

5. **Észak – Magyarország:**

7 iskola

Koordinátor: Kovács Márton (Kisköre)

6. **Észak – Alföld:**

9 iskola

Koordinátor: Sági István (Martfű)

7. **Dél – Alföld:**

14 iskola

Koordinátor: Szegedi Zoltán (Szentes), Kovács Katalin (Gyula)

Összesen 2005. február 7-én 85 iskola.

A helyi koordinátorok (főbb) feladatai

1. A helyi koordinátor körzetében lévő iskolák folyamatos ellenőrzése
2. Az iskolákban tanuló mini-teniszes gyerekek fejlődésének ellenőrzése
3. A legügyesebb gyerekek eljuttatása az Országos Mini-tenisz versenyekre
4. A tehetségek átjuttatása a helyi klubba
5. Kapcsolattartás a helyi klubbal

A legeredményesebb egyesületek, amelyek már a Follow Up Program keretében foglalkoznak a tanulókkal:

1. Delfin Sportiskola SE (Szombathely – Szabó Éva)
2. Szentesi Kinizsi TE Tenisz szakosztály (Szentes – Szegedi Zoltán)
3. Tapolca Városi Sportegyesület (Tapolca – Kassai Balázs, Pontyos István)
4. Szeghalmi Korház „Egészség” Szabadidős Sport Klub (Szeghalom – Bondár Imre)
5. Pécs 2000 Tenisz Klub (Pécs – Koncz Zsolt)
6. Agárdi Tenisz Klub (Agárd – Galgóczy Lajos)
7. Jászberényi SE Tenisz szakosztály (Jászberény – Tóth Éva)
8. Alpesi Trans Racket Tenisz Klub (Sopron - Horváth Ernő)
9. Győri TC (Győr – Gulyás Györgyné)

10. Szegedi Városi Tenisz Klub (Kanalas György)
11. Martfűi Városi Sportegyesület (Sági István)
12. Budapest: Fővárosi Vízművek SK (Orosz Magdolna)
LRI-MALÉV SC (Fagyas Katalin)
Hungaro-Casing (Hegedűsné Balogh Betti)
Csordás Attila (Pesthidegkút)
Tengerszem TC (Gömöri Károly)
Minorex TK. (Ibos Vera, Paripás István)
METRO RSC (Ladó Antal)
13. Székesfehérvár '97 (Adorjáni Dénes, Koncz Zsolt)

A Follow Up Programban résztvevő klubok működésére tett javaslatok

1. A gyerekek, akik átkerülnek a klubokba a kiválasztás után, **legyenek a klubok igazolt játékosai.**
2. A **leigazolás** a **2-dik** osztálytól legyen lehetséges.
3. Az Országos Iskolai Tenisz Bajnokságokon való részvétel, az **1. és 2-dik osztályos igazolt játékosok számára is legyen lehetséges.**
4. A **kluboknak** minden iskolai félévben **fel kell mérniük a tanulókat**, és bevenni az újakat a klubban történő oktatásba.
5. A **szülők az egyesületi tagságról szóló hozzájárulásáról** a kluboknak kell gondoskodniuk.

A klubok vizsgálata esetén figyelembe kell venni, hogy:

- hány gyermeket vett át a klub vagy egyesület?
- hány - a program által szerzett - gyermek teniszezik a klubban?
- hány - az MTSZ ranglistáján szereplő - gyermek játszik a klubban?
- melyik klubban vannak a legeredményesebb ranglistás játékosok?

4.sz.Melléklet

A MAGYAR TENISZ SZÖVETSÉG UTÁNPÓTLÁSMENEDZSELÉSI PROGRAMJA

A menedzselési program célja :

A magyar tenisz utánpótlásának megszervezése, összefogása. A program az egész utánpótlás élmezőny számára biztosít lehetőségeket úgy, hogy az MTSZ vezetése egy kiszámítható és ellenőrizhető támogatást nyújt a fiataloknak.

A program lényege, hogy különböző korosztályok élmezőnyét csoportokba osztja, előre meghirdetett válogatási elvek alapján és nemzetközi versenyzési lehetőséget biztosít számukra. A csapatokba való be és kikerülés nyitott, azok összetétele az elért eredmények alapján változik.

A programot a szakmai bizottság vezeti az MTSZ Elnökségének felhatalmazásával.
A bizottság feladatai:

1. Évenkénti edzés és versenyeztetési tervek elkészítése.
2. A válogatott keretek és utazó csapatok kijelölése.
3. Az év közben szükséges változtatások végrehajtása.
4. Csapatvezetők kijelölése.
5. A program tapasztalatai alapján a következő évi válogatási elvek módosítása.
6. Költségkeretekkel való gazdálkodás.
7. Versenyjelentések értékelése.
8. Szerződések tartalmi kialakítása és megkötése a játékosokkal.

A csapatban való munka előnyei:

- kisebb költség
- nagyobb esély az eredményességre
- objektivitás
- kiszámíthatóság
- kiszűrhetők a szubjektív elemek, és ezáltal a valódi tehetségek kerülnek előtérbe
- a tapasztalat évről-évre átadódik
- a csapatok közötti rugalmas az átjárás
- 18 éves kor után is fenntartható a team munka.

A programhoz szükséges feltételek:

EDZŐ.

Alapvető feltétele, hogy a legjobb edzők kerüljenek kiválasztásra. Olyan edzőket kell kiválasztani, akik több éves nemzetközi és hazai edzői gyakorlattal rendelkeznek, pedagógiaileg és emberileg alkalmasak a fiatalokkal való foglalkozásra. Edzői diploma, megfelelő tenisztudás, gépjárművezetői engedély, nyelvtudás alapvető követelmény.

Az edzőnek minden versenyről írásbeli értékelést kell készítenie és azt a szakmai igazgatónak a verseny után 3 nappal leadni.

ESZKÖZIGÉNY

- Mikrobuszok. (szponzori megállapodás alapján).
- Vasúti és légi közlekedés (kedvezményes utaztatási megállapodás kötése utazási társaságokkal).

VÁLOGATOTTBA ÉS AZ UTAZÓ CSOPORTBA KERÜLÉS FELTÉTELEI

A válogatás elveit, a válogatottba kerülés feltételeit az MTSZ szakmai bizottsága 2005-re meghatározta. Ezek az elvek a Teniszinfóban megjelennek és mindenki számára hozzáférhetőek. A válogatott keretbe kerülés nyitott –félévenként ki illetve be lehet kerülni a keretbe teljesítménytől függően - így folyamatos a verseny a játékosok között.

Az utazó keretek kialakítása az első lépésben a szakmai stáb javaslata alapján a szakmai igazgató és a szakmai bizottság kijelölése alapján történik. Az így kijelölt keretet az MTSZ támogatja.

További játékosok számára is lehetőség van az utazó keretbe való kerülésre, de ezek a játékosok a ranglistán elfoglalt helyezésük alapján hozzájárulást fizetnek az MTSZ-nek.

Az így utazó keretbe került játékosok részére az MTSZ biztosítja a szervezést, az utaztatást, a szövetségi kísért és a versenyen a program szervezését.

SZERZŐDÉS

A szerződéseket a válogatott keretek tagjaival az MTSZ megkötí. Az utazó keretek tagjaival külön megállapodást köt az MTSZ. A szerződésben rögzítve vannak a jogok és köteleességek mindkét részlől. A játékos vállalja az edzéseken, versenyeken való részvételt, a rangsorának megfelelő hozzájárulást. Amennyiben a játékos a szerződés bármely pontját megszegi, kizárható a keretből illetve az utazó csoportból és 100%-os költségtérítésre kötelezhető.

.